

Raadsvoorstel

Datum 27 september 2024

Onderwerp Aanvullende toetsingscriteria voor de Aanwijzing lokale media-instelling.
Versienummer 1

Portefeuillehouder Anja Roelfs

Samenvatting

De huidige aanwijzing voor publieke lokale omroep is door het Commissariaat voor de Media (hierna: het Commissariaat) toegewezen aan de stichting RTV Focus. Deze aanwijzing eindigt op 6 oktober 2025. Het Commissariaat is de instantie die een besluit neemt over een nieuwe aanwijzing. De termijn voor het indienen van een aanvraag tot aanwijzing wordt opengesteld per 6 oktober 2024. Belangstellenden kunnen tot uiterlijk 6 april 2025 een aanvraag indienen bij het Commissariaat. De nieuwe periode van aanwijzing loopt van 6 oktober 2025 tot 6 oktober 2030.

Het Commissariaat neemt een besluit over de aanwijzing van een gegadigde na inwinning van het advies van de gemeenteraad van Zwolle. De aanvrager moet aan een aantal wettelijke toetsingscriteria voldoen. Voor het geval zich twee of meer gegadigden melden, moet de gemeenteraad een voorkeursadvies geven over een van de gegadigden. Dit voorkeursadvies kan de gemeenteraad onderbouwen aan de hand van aanvullende toetsingscriteria die zijn gerelateerd aan zaken die zij belangrijk vindt. Naar verwachting zullen zich in de Zwolse situatie meerdere aanvragers bij het Commissariaat melden, zodanig dat het opstellen van aanvullende toetsingscriteria noodzakelijk is. De aanvullende toetsingscriteria zijn ontleend aan het voorbeeld van het Commissariaat. Na vaststelling van de aanvullende toetsingscriteria door de gemeenteraad zullen het Commissariaat en de gegadigden hiervan op de hoogte worden gebracht.

Financiële gevolgen

Betreft doel 531 Culturele basisinfrastructuur
Begroting wijzigen Nee
Budgetnummer

Bijlagen

1. Concept-lijst van aanvullende toetsingscriteria.

Openbaarheid

- ☒ Openbaar
☐ Geheim

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. De aanvullende toetsingscriteria vast te stellen, ten behoeve van de aanvragen voor de nieuwe aanwijzing van een publieke lokale media-instelling.
2. Het Commissariaat voor de Media te informeren over de aanvullende toetsingscriteria van de gemeenteraad van Zwolle.

Datum 27 september 2024

Inleiding

De huidige aanwijzing voor publieke lokale omroep is door het Commissariaat voor de Media (hierna: het Commissariaat) toegewezen aan de stichting RTV Focus. Deze aanwijzing eindigt op 6 oktober 2025. Het Commissariaat is de instantie die een besluit neemt over een nieuwe aanwijzing. De termijn voor het indienen van een aanvraag tot aanwijzing wordt opengesteld per 6 oktober 2024. Belangstellenden kunnen tot uiterlijk 6 april 2025 een aanvraag indienen bij het Commissariaat. De nieuwe periode van aanwijzing loopt van 6 oktober 2025 tot 6 oktober 2030.

Het Commissariaat neemt een besluit over de aanwijzing van een gegadigde na inwinning van het advies van de gemeenteraad van Zwolle. De aanvrager moet aan een aantal wettelijke toetsingscriteria voldoen. Voor het geval zich twee of meer gegadigden melden, moet de gemeenteraad een voorkeursadvies geven over een van de gegadigden. Dit voorkeursadvies kan de gemeenteraad onderbouwen aan de hand van aanvullende toetsingscriteria die zijn gerelateerd aan zaken die zij belangrijk vindt. Naar verwachting zullen zich in de Zwolse situatie meerdere aanvragers bij het Commissariaat melden, zodanig dat het opstellen van aanvullende toetsingscriteria noodzakelijk is. De aanvullende toetsingscriteria zijn ontleend aan het voorbeeld van het Commissariaat. Vervolgens zijn deze voorgelegd aan en gecompliceerd door onze externe adviseur publieke lokale omroep. Na vaststelling van de aanvullende toetsingscriteria door de gemeenteraad zullen het Commissariaat en de gegadigden hiervan op de hoogte worden gebracht.

Kader

De Mediawet 2008 en de daaruit voortvloeiende regelingen:

- Beleidsregel aanwijzingsprocedure lokale publieke media-instellingen 2023;
- Aanvullende Toetsingscriteria ten behoeve van de aanwijzingsprocedure lokale publieke media-instelling 2024-2029.
- Raadsvoorstel Openstelling Aanwijsprocedure lokale publieke omroep gemeente Zwolle

Beoogd effect

De aanvullende toetsingscriteria zijn voor de gemeenteraad bedoeld om op een zorgvuldige wijze een voorkeursadvies te geven over een van de aanvragers voor de aanwijzing tot lokale publieke media-instelling. Dit voorkeursadvies wordt door de gemeenteraad aan het Commissariaat gegeven.

Argumenten

1.1 De gemeenteraad heeft in de aanwijzingsprocedure een adviserende taak.

Op grond van artikel 2.61 lid 3 van de Mediawet 2008 heeft de gemeenteraad een adviserende taak in de aanvraagprocedure voor de toewijzing van de aanwijzing tot lokale publieke media-instelling in Zwolle. Het Commissariaat neemt mede op grond van het advies van de gemeenteraad een besluit over de aanwijzing.

1.2 De wettelijke grondslag is de regeling 'Aanvullende Toetsingscriteria ten behoeve van de aanwijzingsprocedure lokale publieke media-instelling 2024-2029.'

De door de raad vastgestelde aanvullende toetsingscriteria moeten uiterlijk 6 november kenbaar worden gemaakt aan het Commissariaat en worden gepubliceerd. Echter, als dit niet haalbaar is kan aan het Commissariaat om enkele weken uitstel worden gevraagd. De gemeenteraad is dan in staat om de criteria zorgvuldig vast te stellen. Tijdige publicatie stelt belangstellende partijen in de gelegenheid om hun aanvraag af te stemmen op de toetsingscriteria.

Datum 27 september 2024

1.3 De gemeenteraad moet op basis van de wettelijke toegangscriteria advies uitbrengen welke aanvrager (het meest) voldoet aan de criteria.

De gemeenteraad moet aan het Commissariaat advies uitbrengen over de vraag of aanvragers voldoen aan de wettelijke toegangscriteria. Daartoe dient de gemeenteraad de volgende vragen per aanvrager gemotiveerd met een ja of nee te beantwoorden:

1. Is de aanvrager een rechtspersoon met volledige rechtsbevoegdheid?
2. Heeft de aanvrager tot doel het uitvoeren van de lokale publieke mediaopdracht, gericht op de gemeente waarvoor de aanvraag is ingediend?
3. Heeft de aanvrager een programmabeleidsbepalend orgaan (pbo) dat representatief is voor de belangrijkste maatschappelijke, culturele, geestelijke en godsdienstige stromingen die voorkomen in de gemeente?

1.4 De gemeenteraad moet een voorkeursadvies geven in het geval van meerdere aanvragers.

De aanvragen moeten aan de wettelijk gestelde toetsingscriteria voldoen. Op 1 februari 2023 is de “Beleidsregel aanwijzingsprocedure lokale publieke media-instellingen 2023” in werking getreden. In artikel 17 lid 2 staat dat de gemeenteraad voor het uitbrengen van een voorkeursadvies toetsingscriteria moet vaststellen. Het geven van een voorkeursadvies is aan de orde bij twee of meer aanvragers. Naar verwachting zullen in de Zwolse situatie tenminste twee belangstellende partijen een aanvraag indienen.

1.5 Het Commissariaat heeft voorbeeld-criteria opgesteld, die de belangrijkste aspecten van een lokale media-instelling bevatten.

Aan de gemeenteraad wordt voorgesteld om het voorbeeld van aanvullende toetsingscriteria zoals aangereikt door het Commissariaat te hanteren. Deze aanvullende toetsingscriteria zijn (Zie bijlage 1):

1. *Representativiteit en functionerend programma-beleidsbepalend orgaan (pbo);*
2. *Aansluiting op de diversiteit en de informatiebehoefte van de inwoners van Zwolle;*
3. *Aanbodkanalen en platforms;*
4. *Samenwerking met lokale partners en/of organisaties;*
5. *Interactie en participatie met inwoners;*
6. *Professioneel geborgde organisatie;*
7. *Financiële situatie.*

Naar verwachting wordt per 1 januari 2026 een nieuwe mediawet ingevoerd, waarmee een stelselwijziging wordt gerealiseerd waarbij de lokale publieke omroepen opgaan in ca. 80 à 90 streekomroepen. De omroepen van Zwolle, Kampen, Zwartewaterland en Hattem gaan dan op in de streekomroep 1|Jsseldelta. In overleg met de kwartiermaker van de streekomroep (aangesteld door de landelijke koepel van publieke lokale omroepen NLPO) is een toetsingscriterium opgesteld waarmee wij vooruitblikken naar de toekomstige situatie van de vorming van de streekomroep. Daarnaast zijn met behulp van onze externe adviseur de bovengenoemde criteria 1 tot en met 7 verder ingevuld. Tenslotte, er is een criterium toegevoegd over de Gedragscode Integriteit en de Code Diversiteit en Inclusie.

1.6 Per toetsingscriterium worden wegingsfactoren opgesteld.

Aan de gemeenteraad wordt voorgesteld om per toetsingscriterium de volgende wegingsfactoren te hanteren:

	Wegingsfactor van de aanvraag	Maximum aantal punten
1	Niet beschreven	0

Datum 27 september 2024

2	Ruimte voor verbetering	7
3	Gematigd positief	15
4	Voldoende	20
5	Zeer positief	25

Per criterium is er slechts een van de opties 1 tot en met 5 van toepassing. Het totaal per criterium kan maximaal 25 punten zijn en voor alle 7 criteria tezamen dus maximaal 175 punten.

Met deze wijze van weging volgen wij de beoordelingsprocedure, zoals onlangs is vastgesteld voor de BIS-subsidies. De beoordeling wordt uitgevoerd door een ambtelijke beoordelingsgroep, aangevuld met externe deskundigen uit de wereld van de omroep en de journalistiek. Zij bereiden een voorkeursadvies voor, dat uiteindelijk door de gemeenteraad wordt vastgesteld.

2.1 Het Commissariaat voor de Media wordt geïnformeerd over de aanvullende toetsingscriteria.

Na het raadsbesluit van 23 september 2024 is het Commissariaat geïnformeerd over het voornemen van de gemeenteraad van Zwolle om aanvullende toetsingscriteria op te stellen. Na vaststelling van de aanvullende toetsingscriteria door de gemeenteraad zullen deze aan het Commissariaat worden gemeld. Dit moet uiterlijk vóór 6 november 2024 gebeuren, doch als dit niet haalbaar is dan kan aan het Commissariaat om enkele weken uitstel worden gevraagd. Bij openstelling van de aanvraagprocedure op 6 oktober 2024 zal worden bekendgemaakt dat de gemeenteraad aanvullende toetsingscriteria gaat stellen. De vastgestelde aanvullende toetsingscriteria moeten tijdig worden gepubliceerd, zodat belangstellenden voldoende gelegenheid hebben hiermee in hun aanvraag rekening te houden.

Alternatieve mogelijkheden

Bij twee of meer aanvragen moeten aanvullende toetsingscriteria worden vastgesteld, zodanig dat de gemeenteraad tot de afgewogen advisering van een voorkeursaanvrager kan komen. Als aanvullende toetsingscriteria achterwege blijven, dan kan het advies alleen worden gebaseerd op de wettelijke toetsingscriteria. De gemeenteraad ontnemt zich daarmee de mogelijkheid om te toetsen op elementen van een lokale publieke omroep die hij belangrijk vindt, zoals een professionele bedrijfsmatige en journalistieke organisatie, meerjarige financiële stabiliteit, aansluiting op de informatiebehoeften van de Zwollenaren en constructieve samenwerking met de partners in de toekomstige streekomroep.

Maatschappelijk draagvlak & participatie

De lokale publieke media-instelling wordt aangewezen op besluit van het Commissariaat. Hierbij weegt het advies van de gemeenteraad als vertegenwoordiger van de lokale bevolking zwaar. Daarnaast is de omroep verplicht om een programma beleidsbepalend orgaan (pbo) te hebben, met daarin een afspiegeling van de belangrijkste hoofdstromingen van de Zwolse samenleving.

Communicatie

Bij de openstelling van de aanvraagprocedure zal het Commissariaat erop attenderen dat de gemeenteraad van Zwolle aanvullende toetsingscriteria stelt. Deze aanvullende toetsingscriteria

Datum 27 september 2024

worden gecommuniceerd via de gebruikelijke gemeentelijke kanalen. Daarnaast zullen de criteria zo mogelijk rechtstreeks aan belangstellenden worden gemaild.

Financiën

Voor de lokale publieke omroep ontvangt gemeente Zwolle een bekostigingsbijdrage, die door het Rijk via het Gemeentefonds wordt uitgekeerd. De hoogte van de bekostiging is gebaseerd op het aantal huishoudens van Zwolle.

Risico's

Het kan zijn dat zich geen of geen geschikte aanvrager meldt bij het Commissariaat. In dit geval zal gemeente Zwolle met het Commissariaat overleggen over de te nemen acties. Bij twee gelijk geschikt geachte aanvragers hecht het Commissariaat er gewoonlijk aan dat de gemeente hen beweegt tot samenwerking.

Vervolg

De door de gemeenteraad vastgestelde aanvullende toetsingscriteria moeten uiterlijk 6 november 2024 kenbaar worden gemaakt aan het Commissariaat en worden gepubliceerd. Als dit niet haalbaar is, kan aan het Commissariaat om enkele weken uitstel worden gevraagd.

Er is een nieuwe mediawet in voorbereiding waarmee een stelsel van streekomroepen wordt ingevoerd. Als alles doorgaat, wordt de nieuwe wet per 1 januari 2026 ingevoerd en zal de stelselwijziging in 2027 zijn geëffectueerd. Het Commissariaat gaat uit van de huidige wetgeving; er is nog geen overgangsrecht uitgevaardigd.

Openbaarheid

Dit raadsvoorstel en de bijlage zijn openbaar.

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer